N°. 2617

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau der COURANT.

WOENSDAG 5 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 4 December.

De gansche zitting van gisteren is door de Tweede Kamer besteed aan de algemeene beraadslagingen over de begrooting van Marine, welke algemeene beraadslagingen van daag nog worden voortgezet.

De minister van Marine heeft bij de opening der zitting eene lange redevoering gehouden, ten antwoord op den aanval van den heer Hugenholtz, die de verdienstelijke, maar niet zeer aangename taak had op zich genomen, om te betoogen, dat er wel eenig misbruik wordt gemaakt van het groote woord: de vloot is in verval. De minister tracht zijn stelsel te verdedigen. Maar hij blijft daarbij in algemeene beschouwingen, zonder in bijzonderheden te treden. Hij acht het benoodigd cijfer niet te hoog, en vergelijkt dat met het cijfer van andere Staten, die met ons ongeveer op eene lijn kunnen worden geplaatst, als Zweden en Denemarken. Hij komt op tegen de bewering, dat onze vloot niet in verval zou zijn. Dat verval is niet plotseling gekomen, noch overdreven voorgesteld. Het is lang vooruit voorspeld. De maritieme kommissie in 1852 heeft den staat der marine opgemaakt; men kan in haar rapport zien, dat het verval der marine niet overdreven wordt voorgespiegeld.

De heer van Deinse verdedigt de begrooting met te wijzen op onze republiek van voor dezen, toen men ten tijde van vollen vrede veel meer schepen ter zee had, dan er nu door den minister worden aangevraagd ten behoeve van een tijdstip van oorlog.

Daarentegen is ook de heer Storm van 's Gravesande van oordeel, dat de groote uitbreiding aan de marine te geven niet genoegzaam is geregtvaardigd. Hij acht een getal van 16 stoomfregatten te groot. Men heeft te veel koppen noodig om ze te bemannen en zij zijn weinig geschikt om tot de verdediging van onzen grond mede te werken. Hij wenscht te dien einde met den heer Hugenholtz een grooter aantal schepen van kleiner charter. Er is gebrek, niet aan een maritiem stelsel, maar aan een stelsel van maritieme defensie. Daaromtrent bestond zelfs geen plan en dit is evenwel, naar zijne overtuiging, het voornaamste.

De heer Dullert heeft de zaak van de *Soembing* besproken. Hij kan 't niet toegeven, maar hij zal 't veronderstellen, dat de minister van Koloniën gemagtigd was om zulk een geschenk aan den Keizer van Japan te doen; dan blijft nog de vraag, of de minister van Marine het stoomschip aan den minister van Koloniën mogt overdoen en of de behoeften van de dienst het toelieten. Hij gelooft noch het een noch het ander. Overigens, als men een schip weg geeft, dan kan men er meer schenken, men zou zelf de gansche vloot kunnen afgeven. Daarom meent hij dat eene strenge berisping hier op zijne plaats is.

De heer van Franck zal de begrooting goedkeuren, zonder zich aan het stelsel te houden en, voor de toekomst, te binden.

De heer Thorbecke is bereid te geven wat noodig is én tot instandhouding én tot uitbreiding der vloot. Maar het stelsel van den minister is hem te kostbaar, zoowel als de begrooting. Hij wenscht 1°. nieuwe inlichtingen te ontvangen omtrent de in het verslag gestelde vragen, en dat bijzonder ten aanzien der besteding van de voor 1854 verleende som. Hij staat op dergelijke inlichtingen, omdat, voor alsnog, daardoor alleen voor de Kamer verantwoordelijkheid wordt gedaan. 2°. verlangt hij dat het gouvernement naauwkeurig nagaat of de aanbouw van schepen op bijzondere werven niet met voordeel kan geschieden. En 3°. komt hij op tegen 't besluit, waarbij de minister zich eene kommissie heeft toegevoegd, die hem van raad zal bedienen bij de bevorderingen der officieren. De spreker acht dat besluit inkonstitutioneel. Maar het komt ons voor dat dit oordeel wel een weinig getrokken wordt buiten de regels der logika.

De heer Hugenholtz komt terug op zijne rede en verdedigt die tegen de aanmerkingen van den minister.

De heer Rochussen beantwoordt dezen spreker vooral met te wijzen op de klagten uit de Oost, dat onze zeedienst er onvoldoende is, en de zeerooverijen er niet bedwongen worden. Hij ziet overigens niet in, dat men met deze begrooting aan te nemen, zich voor de toekomst bindt. Wie geen twintig groote schepen noodig acht, kan toch de noodzakelijkheid inzien om er vier of acht of tien te behoeven. In allen geval is elke begrooting slechts voor één jaar geldig; en dewijl het stelsel der Regering niet een deel is van de begrooting, zoo is niemand aan dat stelsel gebonden, met de begrooting aan te nemen.

De minister van Marine schijnt het tegendeel te hebben beweerd. En daartegen komt de heer van Goltstein te regt op.

De zitting loopt ten einde met eenige ophelderingen, door den minister van Buitenlandsche Zaken gegeven omtrent de optreding van den tegenwoordigen minister van Marine. De heer Hugenholtz had zich daaromtrent in veronderstellingen gewaagd, die blijkens de verklaring van den minister van Buitenl. Zaken grond missen. Daarmede loopt de zitting ten einde, en worden de beraadslagingen tot heden verdaagd.

De haagsche G.-korrespondent van de *Utrechtsche Provinciale en Stads Courant* zond onlangs aan dat blad een merkwaardig artikel, in zijn Nommer 281 opgenomen. Wij deelen het in zijn geheel mede, opdat het blijke hoe door regtschapen menschen van elke kleur gedacht wordt over het dwaas beweeren, dat Nederland een protestantsche Staat is, die naar zoogenaamde protestantsche beginselen moet geregeerd worden. Krachtiger kan dat beweeren niet geschandvlekt worden dan door den G.-korrespondent geschiedt. »Men wordt, dus zegt hij, *een verrader van zijn Vaderland en van Oranje*, indien men het Protestantsche boven de andere Kerkgenootschappen stelt en den Staat in Protestantschen zin wil besturen." Wij hebben er nooit anders over gedacht.

Doch wel eenigzins anders dan de geachte korrespondent van de *Utrechtsche Courant* denken wij over eenige der door hem ter sprake gebragte *détails*. Zoo zouden wij meenen dat wat hij opgeeft als de oorzaken van den opstand tegen graaf Filips III, en wat hij zegt van de vervolgingen om der godsdienstwille onder de republiek der Vereenigde Provinciën, den toets eener onpartijdige kritiek niet zou kunnen doorstaan. Ook over het karakter der kerkgenootschappen onder de tegenwoordige Grondwet zou het, bij eenige diskussie, al spoedig blijken dat onze inzigten uit een loopen. Wij willen echter daarover niet verder uitweiden; doch liever, hulde doende aan de loyale bedoelingen van den genoemden korrespondent, zonder meer thans overgaan tot de mededeeling van zijn artikel. Het luidt als volgt:

»Nederland is een protestantsche Staat, zeggen sommige dagbladen en onderanderen de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode*, en die protestantsche Staat behoort in protestantschen geest bestuurd te worden. De heer Groen van Prinsterer meende in de zitting der Tweede Kamer van Donderdag, dat het ministerie niet getrouw bleef aan den geest der Aprilbeweging, aan welke het deszelfs ontstaan te danken had, en die kennelijk eene ten uitvoerlegging der Grondwet in christelijk historischen zin beoogde en om dit te betoogen, gaf hij eene historische schets van de verrigtingen van het ministerie, gedurende de drie laatste zitingen der Kamer. Deze stelling, in zijnen mond begrijpelijk, die daar bekend staat als het hoofd van de christelijk historische school in Nederland, baart meer bevreemding, wanneer zij verdedigd wordt in de dagbladen, die steeds de organen waren van de gematigde partij in ons vaderland, en die thans juist door het aandringen dier stelling de godsdienstige hartstogten der menigte in beweging trachten te brengen en godsdiensthaat tusschen Protestanten en Roomsch-Katholieken aan te wakkeren, alles onder voorwendsel van 's lands belangen te behartigen.

»Wat is er toch van de bewering, die men telkens in die bladen weder vindt, dat Nederland is een Protestantsche Staat? Zij is geschiedkundig ten eenemale onjuist en strijdig tevens met de bestaande Grondwet.

»Zij is onjuist: omdat de geschiedenis ons Nederland in den tachtigjarigen oorlog met Spanje doet kennen als strijdende voor vrijheid op het staatkundige, zoowel als op het godsdienstige terrein, maar geenszins uitsluitend voor het Protestantisme. Of was het verzoekschrift der Edelen, aan *Margaretha* overhandigd, alleen door Protestanten onderteekend? Waren de gewesten, die zich tegen Spanjes dwingelandij vereenigden, slechts protestantsche gewesten? Voorzeker neen, en zonder in een nader historiesch onderzoek te treden, kan men gerustelijk voor bewezen aannemen, dat de oorzaak van dien strijd niet alleen in de vervolgingen wegens de godsdienst, maar ook en vooral in het schenden van de privilegies der provincien en der steden, in het te kort doen aan de voorregten van den adel gelegen is, hetgeen eerst onder *Karel V*, later door de landvoogdesse onder *Filips II* beproefd werd. Het is dus eene valsche gevolgtrekking, uit eene onjuiste voorstelling der daadzaken voortspruitende, wanneer men beweert, dat de Nederlandsche staat zijne onafhankelijkheid alleen aan den strijd, voor het Protestantisme gevoerd, te danken heeft en dat het dien ten gevolge een protestansche Staat is. Geenszins echter behoeft men daarom gering te schatten het deel, dat het Protestantsch geloof in dien strijd gehad heeft. De uitbreiding er van in de Noordelijke gewesten was de oorzaak, dat te eerder hunne privilegies en regten door bijgeloovige vorsten met voeten getreden werden en later, toen de strijd eens uitgebarsten was, bragt het veel toe tot de verbittering en de hardnekkigheid, waarmede deze gevoerd en derhalve tot den gelukkigen uitslag waarmede hij bekroond werd. Maar men dwaalt, wanneer men het Protestantsch geloof en de vervolgingen, aan welke het was blootgesteld, de eenige oorzaak van dien roemrijken strijd, door onze voorvaderen tegen Spanje's overmagt gevoerd, beschouwt; het was eene bijkomende reden en de hoofdoorzaak was gelegen in het schenden der staatkundige privilegies en vrijheden, waarop van ouds de Nederlandsche gewesten en steden roem droegen en welke zij, zoools voorbeelden van vroeger ten overvloede aantoonen, met het bloed hunner burgers wisten te verdedigen.

»De geschiedenis daarenboven van Nederland, in latere tijden, levert overvloedig bewijzen er van, dat vrijheid ook op godsdienstig terrein den Nederlander lief was. En hoewel wij in onze geschiedboeken eenige bladzijden aantreffen, als met eene zwarte kool gemerkt, op welke vervolgingen wegens de godsdienst aangeteekend zijn, zooals er onder anderen tegen de Remonstranten plaats vonden, zoo is juist de vrijheid van godsdienst, welke in ons vaderland bijna zonder uitzondering reeds vroeger heerschte, eene der redenen, waarom wij met een warm gevoel van eerbied en liefde deszelfs geschiedenis herlezen en herdenken. Laat ons derhalve niet beweren, dat Nederland is een protestantsche Staat: want alzoo ontnemen wij aan ons vaderland die kroon van verdraagzaamheid en van vrijheid, die het steeds sierde, alzoo beleedigen wij de gedachtenis onzer vaderen, door hun een' geest van uitsluiting in protestantschen zin toe te dichten, die, Gode zij dank, hen slechts zelden kenmerkte.

»Maar daarenboven het beweren, dat Nederland een protestantsche staat zoude zijn, is in lijnregten strijd met de Grondwet. Immers deze huldigt in art. 164 en volgende algeheele vrijheid van godsdienst en gelijkstelling der kerkgenootschappen met betrekking tot den Staat. Aan alle kerkgenootschappen belooft zij gelijke bescherming, art. 165. Den beleiders der onderscheidene godsdiensten geeft zij gelijke aanspraak op het bekleeden van waardigheden, ambten en bedieningen, art. 166. En hoewel men niet mag ontkennen, dat het rigtiger ware geweest, indien dit artikel negatief in de plaats van positief gesteld ware, ten einde verkeerde uitlegging te voorkomen, zoo wordt toch ook met de bestaande uitdrukking de mening des wetgevers duidelijk, die wil, niet dat de bedieningen gelijkelijk, naar verhouding van het zielental, over de kerkgenootschappen verdeeld zouden zijn, maar alleen dat het bij het begeven van bedieningen volstrekt niet in aanmerking mag komen, tot welk kerkgenootschap men behoort.

»Onze Grondwet beschouwt de kerkgenootschappen als zedelijke ligchamen, nevens elkander in den Staat geplaatst, en derhalve door de bepalingen, waaraan zedelijke ligchamen over het algemeen onderworpen zijn, gebonden. Daarenboven echter worden hunne regten en

pligten tegenover den Staat nog nader bepaald en omschreven in de wet op de kerkgenootschappen van 1853. In de regeling van hunnen inwendigen toestand treedt de Staat niet, in zóó verre zijn zij volkomen vrij; hij bezit slechts, in het belang van rust en orde, het regt van toezigt over het uitwendige, de openbare godsdienstoefeningen als anderzins, en oefent eene uiterlijke policie over de verschillende kerkgenootschappen uit.

Het stelsel van volkomen godsdienstvrijheid, wij zien het, wordt door onze Grondwet gehuldigd. De staatsman, de minister des Konings, die dit beginsel niet handhaafde, maar het éene kerkgenootschap boven het andere voortrok, zoude dus in strijd handelen met de Grondwet en den eed, tot trouwe naleving dier Grondwet afgelegd, verbreken. Hetgeen de *Nieuwsbode*, hetgeen de heer Groen in het ministerie, in 't bijzonder in den minister van Buitenlandsche Zaken veroordeelen, is, dat hij zijnen pligt niet verzaakt en zijnen eed niet breekt. De Grondwet moge wezen de hoeksteen van ons Staatsgebouw, of slechts een tijdelijke vorm van ons Staatsbestuur, dit doet hier niets ter zake. Zoodra die Grondwet volkomen vrijheid en gelijkstelling aan de verschillende kerkgenootschappen toekent en men gezworen heeft die Grondwet te helpen handhaven, zoo wordt men tot verrader van zijn vaderland en van Oranje, indien men het Protestantsche boven de andere kerkgenootschappen stelt en den Staat in Protestantschen zin wil besturen. De bepalingen der Grondwet zijn zóó duidelijk, zóó weinig dubbelzinnig, dat men van geene uitlegging derhalve in Protestantstschen of ook in christelijk historischen zin kan spreken.

»Laat degenen, die Nederland een protestantschen Staat noemen, en het in protestantschen geest willen bestuurd zien, op eene herziening der Grondwet in protestantschen zin aandringen, dan zullen zij eerst opregt handelen. Wij zullen ze bestrijden, maar aan hunne goede bedoelingen voor het welzijn des Vaderlands niet twijfelen. Maar nu, dat men een' minister des Konings eene beschuldiging toewerpt, welke noch op een' grondwettigen regtsgrond steunt, maar alleen de gemoederen gemakkelijk in gisting kan brengen en het vuur van godsdienstige tweedragt doen ontsteken, nu is het wel veroorloofd, onzes inziens, aan de opregtheid te twijfelen en aan nevenbedoelingen te gelooven van de zijde der dagbladen, die zulks doen. Evenwel het is een gelukkig verschijnsel, dat zij niet in groote getale zijn en dat zij in het algemeen, de uitslag der stemming van de Tweede Kamer over het bekende tafelgeld bewijst het, weinig invloed op de natie en op de volksvertegenwoordiging uitoefenen. De minister van Buitenlandsche Zaken had derhalve regt, toen hij ll. Vrijdag in zijne dupliek aan den heer *Groen* sprak over degenen, welke die dagbladen aanstoken en bezoldigen, met medelijden uit te roepen: Wie zijn het? en hoe velen?"

Bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal is ingekomen een adres van twee voorname koper fabrikanten hier te lande, de heeren H. de Heus en Zoon, te Utrecht, en B. W. Krepel en Zoon, te Klarenbeek, behelzende ernstige bedenkingen tegen de verleende vergunning om de koperen bladen of reepen, waaruit de muntplaatjes voor Nederlands Indië door een amsterdamsch huis moeten vervaardigd worden, met vrijdom van regten in te voeren. In dit stuk wordt beweerd, dat, door het weglaten eener bepaling omtrent dien vrijdom uit het bestek van aanbesteding eene belangrijke schade aan 's rijks schatkist bereids is toegebragt, dat die schade over het totaal der levering tot *f* 189,840 zoude opklimmen. De adressanten herinneren, dat de vrijdom ook ernstig ter sprake is gekomen bij het onderhoud, hetwelk de kommissie van rapporteurs, blijkens het eindverslag over het elfde Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1856, met den minister van Koloniën heeft gehad. Zij wijzen op het ontwijkend antwoord, toen door Z. Exc. gegeven, en tevens op de bijzonderheid, dat de minister van Koloniën in dit onderhoud heeft verklaard, dat er tusschen den muntmeester en den heer van Vlissingen, aannemer voor de bedoelde levering, onderhandelingen gevoerd en zelfs afspraken gemaakt zijn, die aanleiding hebben gegeven tot eene konferentie aan het lokaal van het departement van Financiën op 8 Okt., van welke konferentie een proces-verbaal is opgemaakt, dat echter de minister van Financiën gemeend heeft aan de kennisneming van de commissie van rapporteurs te moeten onthouden, enz.

Op een oogenblik, dat de minister van Koloniën, met eene der eerste waardigheden des rijk bekleed, eene betrekking van onbepaald vertrouwen zal gaan vervullen waarbij geene zweem van blaam zijn naam en karakter behoort aan te kleven, is het van het uiterste gewigt, dat deze aangelegenheid in het helderst daglicht worde geplaatst. Zij behoort naar onze meening, door al de middelen, die de Tweede Kamer ten dienste staan, te worden onderzocht tot in hare geringste bijzonderheden.

Op een Gouverneur generaal van Ned. Indiën mag zelfs niet de geringste schijn van regtmatige verdenking rusten. (*H.*)

Staat der nederlandsche Bank op 30 Nov. jl.: Omloopende Bankbiljetten *f* 82,738,935, saldo's van rekeningen courant *f* 27,284,281.83½, munt en muntmateriaal *f* 79,376,976.31.

In verband met ons vorig berigt omtrent dit onderwerp, kunnen wij nog het volgende omtrent den inhoud van het voorstel van wet op de Nat. Militie mededeelen.

De leeftijd, waarop de dienstpligtigheid aanvangt, vroeger 19 jaren, wordt op 20 jaren gesteld.

De inschrijving voor de nationale militie geschiedt in het jaar te voren, (ter voorkoming vooral van het zich onttrekken aan de dienst door het aangaan van een huwelijk enz.)

Zeemilitie. Daaromtrent wordt bepaald, dat van iedere ligting een gedeelte voor de dienst ter zee kan worden bestemd. Behalve andere voordeelen wordt voor de zeemilitie een korter dienstttijd vastgesteld. Voor de zeemilitie worden in de eerste plaats zoodanige personen aangewezen, die wegens hun beroep of bedrijf geacht worden meer dan anderen voor de zeedienst geschikt te wezen.

Het zoogenaamd *buiten contingent* komt te vervallen.

De strafbepalingen, op verzuimde aangifte voor de nationale militie gesteld, zijn verzacht.

De *vrijstellingen van de dienst* zijn aanmerkelijk beperkt. Het is te betreuren, dat men niet verder is kunnen gaan, en de vrijstelling aan studenten in de godgeleerdheid niet heeft ingetrokken. Het kan toch niet worden ontkend, dat de vrijstelling aan den één verleend, steeds tot nadeel strekt van den ander.

Bij dat nieuwe wets-ontwerp wordt de vrijstelling wegens de dienst van broeders alléén dan toegekend, wanneer de dienst door dien broeder *in persoon* is verrigt. Daardoor wordt er onderscheid gemaakt in de gevolgen van de dienst, welke in *persoon*, en die welke bij *plaatsvervanging* of *nummerverwisseling* is gepraesteerd.

Behalve dat door deze beperking de persoonlijke optreding in beginsel wordt bevorderd, zal daardoor tevens het aantal vrijstellingen wegens broederdienst verminderen; hetgeen wederom zal medebrengen, dat voor de zoodanigen, die de middelen niet bezitten om zich in de dienst te doen vervangen, meer kans ontstaat om vrij te loten.

De vrijstelling wegens de dienst van broeders is *niet* van toepassing op de broeders van adelborsten, kadetten enz.

Plaatsvervanging enz. Het tegenwoordig stelsel van plaatsvervanging en nummerverwisseling is behouden. Doch daarin zijn die verbeteringen gebragt, welke in het algemeen belang, zoowel van het leger als van de ingezetenen, door de ondervinding als wenschelijk zijn aangetoond. Die wijzigingen bestaan hoofdzakelijk daarin dat *gehuwden* als *plaatsvervangers* zijn uitgesloten; — dat betere waarborgen zijn gesteld voor de moraliteit der als zoodanig optredende personen; en dat aan de *nummerverwisseling* eene gewenschte uitbreiding is gegeven.

Militieraden. Vereenvoudiging der werkzaamheden. Toevoeging, behalve van civiele geneeskundigen, van militaire officieren van gezondheid, om over de al- of niet-geschiktheid van de lotelingen te oordeelen.

Inspektie over de verlofgangers door de militie kommissarissen. Deze worden van *vier* in het jaar tot *twee* per jaar verminderd. (*Arnh. Ct.*)

Te Montfoort is een zeer ernstig konflikt ontstaan tusschen burgemeester en wethouders en regenten der vier armen-fundatiën. Burgemeester en wethouders weigeren de uitbetaling van 't saldo van het Gereformeerd burgerweeshuis, welk saldo, in afwachting van een koninklijk besluit, bij besluit van heeren Gedeputeerde Staten van Utrecht, dato 7 Augustus 1848, werd aangewezen en door regenten in ontvangst genomen ten faveure der armen van beide gezindheden. Een schrijven van den kommissaris des Konings aan burgemeester en wethouders hun uitnoodigende alsnog tot de uitbetaling over te gaan en te voorkomen staking der bedeeling, is tot heden zonder eenig gevolg gebleven. Men weigert ook aan regenten uit te betalen de door de stad verschuldigde rente aan het Manhuis. (*N. R. Ct.*)

Naar men verneemt zullen de veranderingen, die, ten gevolge van de wet, houdende afschaffing van den accijns op het gemaal, in het personeel der mindere ambtenaren bij de direkte belastingen zullen plaats hebben, eerst omstreeks Maart 1856 in werking komen. (*M. Ct.*)

De *Oesterr. Zeit.* meldt uit Alexandrië van 21 November, dat de internationale kommissie voor de doorgraving der landengte van Suez aldaar is aangekomen.

De *Universel de la Haye* wil weten, dat Z. M. besloten heeft eenige ridderorden uit te deelen bij gelegenheid der zege, door onze industrielen op de Parijsche tentoonstelling behaald.

Z. M. heeft benoemd: tot komm. van pol te Goes J. C. D. van den Bussche; tot kontr. 3e kl der dir. bel. in- en uitg. regten en acc. te Maassluis J. Indewey, en te Middelha[rnis] J. Dufour.

Betrekkelijk het telegrafische verkeer met België [en] Frankrijk, waaromtrent de thans geldende bepaling[en] zijn medegedeeld in de aankondiging van den 12 N[o]vember jl., moet alsnog worden herinnerd, dat de [be]rekening van getallen in woorden, vroeger voor de w[is]seling van berigten met en over België en Frankrijk [in] gebruik, nog van kracht is, zoodat getallen, in woorde[n] uitgedrukt, worden berekend naar het aantal woorde[n] waaruit zij bestaan.

— Blijkens mededeeling van het russische telegra[af]bestuur, zijn de telegraaflijnen thans ook bij Myslowi[tz] met de Russische in verbinding gesteld. De verzendi[ng] langs dezen weg geschiedt, voor alle Nederlandsc[he] kantoren, tot dezelfde prijzen als over het Oostenrijksc[he] grenspunt bij Granitza.

Te Simpheropol in de Krim is een telegraafkanto[or] voor het algemeen verkeer geopend. Het ligt van [de] grenspunten bij Granitza en Myslowitz in den 7den [,] van dat bij Eid Kuhnen gerekend in den 8sten kri[ng.] Voor een enkel berigt daarheen wordt mitsdi[en] langs den goedkoopsten weg, over de grenspunten Granitza en Myslowitz, te Amsterdam, Breda, Dordrech[t,] Gorinchem, 's Gravenhage, Middelburg, Rotterdam [en] Vlissingen 16.80 gl. en aan de overige Nederlandsc[he] kantoren 15.60 gl. betaald.

— Aan het telegraafkantoor te *Memel* wordt, met d[en] 1sten December aanstaande, doorloopende nachtdie[nst] ingevoerd. Bij het kantoor te Straatsburg bestaat reeds [se]dert eenigen tijd nachtdienst. Daarentegen zijn de Oo[s]tenrijksche kantoren te *Gloggnitz* en *Neuhäusel* en [de] Belgische te Brugelette gesloten.

— Naar de spoorweg telegraafkantoren te Benshei[m,] Eberstadt, Friedichsfeld, Hemsbach, Heppelheim, Lad[en]burg, Langen, Weinheim en Zwingenberg, langs d[en] Main-Necker-spoorweg gelegen, kunnen op de gew[one] voorwaarde berigten worden verzonden, mits die in Duitsch gesteld zijn. Zij worden tot Darmstadt langs [de] lijnen der Duitsch Oostenrijksche telegraafvereeniging [en] verder door den spoorwegtelegraaf overgebrag..

—Blijkens eene nadere mededeeling van het Belgisc[he] telegraafbestuur, zijn de telegraafkantoren te Aalst, A[...] Ath, Bloemendaele, Charleroi, Deijnze, Dolhain, Gosseli[es,] Jurbise, Landen, Manage, Marchiennes, Mouscron, Na[...] Nessonvaux, Pépinster, Quiévrain, St. Truien, Tami[se,] Vilvoorde en Waremme, als in de eerste plaats voo[r] dienst van den spoorweg bestemd, niet ten allen t[ijde] voor het algemeen verkeer beschikbaar, maar alleen w[an]neer de spoorwegdienst en het voorhanden personeel [dit] toelaat.

— Fuligno in den Kerkelijken Staat en te Guast[alla] in Modena is de nachtdienst opgeheven.

— Te Skien, Grimstad en Lillesand in Noorwegen [zijn] telegraafkantoren geopend.

— Voor bezorging per post in Denemarken wo[rdt] voortaan geen borgtogt gesteld, maar eene vaste s[om] van *f* 0.24 betaald.

— Volgens eene nadere opgave, bedraagt de prijs [voor] een enkel berigt naar Sinigaglia, van het Oostenrijks[che] grenspunt bij Guastalla gerekend, *f* 1,40 en van dat [naar] Piacenza *f* 8,80.

— Het maximum voor den afstand, binnen we[lke] berigten per bode worden overgebragt, is in België [en] Frankrijk op 1 myriameter of bijna twee uren gaans [en in] Pruissen op 4 pruissische mijlen of 5 uren gaans v[ast]gesteld.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Maandag, 3 December.

In deze zitting is ingekomen een wets-voorstel houde[nde] bepalingen op de loodsdienst der zeeschepen.

De algemeene beraadslagingen over hoofdstuk VIII [der] Staatsbegrooting (Departement van Marine) zijn voortge[zet.] De minister van Marine heeft daarbij het woord gevoerd, daarna de heeren van Deinse, Storm van 's Gravesande, [...]lert, van Franck, Thorbecke, ter Bruggen Hugenholtz, [...]chussen, van Golstein en de minister van Buitenlandsche Zak[en.] Die beraadslagingen zullen morgen worden voortgezet.

De Kommissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp [be]trekkelijk de vermindering van regten op de granen en [andere] levensmiddelen heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebr[agt.] De behandeling van dit voorstel van wet zal nader wor[den] vastgesteld.

'sGRAVENHAGE, 3 Dec. In deze rezidentie is a[an]gekomen en aan het hôtel *de l'Europe* afgestapt de [be]maarde kunstschilder N. de Keyzer van Antwerpen.

— Gisteren avond is de brievenbesteller Kr., op w[ien] sedert lang vermoeden bestond, dat hij zich sch[uldig] maakte aan verduistering van brieven, op de daad [be]trapt, daar hij zich op sluwe wijze in het bezit had w[eten te] stellen van een brief met geldswaarde. Hij is dient[en]gevolge gevankelijk naar het huis van burgerlijke [en] militaire verzekering overgebragt.

— Volgens berigt van den kommissaris van poli[tie] en waterschout te Hellevoetsluis, is den 12 November door L. van Putten te Hellevoetsluis aan J. Lens

beurtschipper, varende in het veer tusschen Hellevoetsluis en Rotterdam, ter hand gesteld: een gesloten adres, bestemd voor Robertson te Rotterdam, om daarvoor te ontvangen eene krat met aardewerk. in welk adres waren gesloten drie koupons, groot ieder *f* 17,76 en twee muntbiljetten, ieder van *f* 10. De nummers der koupons zijn: 42184, 36019 en 5643, de nummers der muntbiljetten onbekend. Voormeld adres is door P. Lensvelt ter hand gesteld aan H. de Groot, kommissaris van het veer van Hellevoetsluis te Rotterdam, welke het weder heeft overgegeven aan J. A. Rutte, besteller van voornoemd veer, welke verklaarde bedoeld adres verloren te hebben. De kommissaris van politie en waterschout voornoemd verzoekt opsporing en berigt.

— Ter kennisse van alle beambten van policie wordt gebragt, dat de permanente commissie der maatschappij van weldadigheid heeft besloten, dat te rekenen van 20 November jl. geheel op vroegeren voet zou worden overgegaan tot de toekenning van premiën voor het terug brengen van deserteurs uit de bedelaars-gestichten binnen 3 maanden na hunne ontvlugting. *(Pol. Bl.)*

— Op den 5 November ll. werd in eene vergadering van de leden der maatschappij ter bevordering van de afschaffing der slavernij, te 's Gravenhage, door vijf leden uit hun midden bijeengeroepen, eenparig besloten, om ook daar ter stede eene afdeeling der maatschappij te vestigen.

— Ten gevolge der rijzing van den prijs der rogge, is het maximum van den prijs van het roggebrood verhoogd met *eene halve cent* en alzoo gebragt op $18\frac{1}{2}$ ct. het Ned. pond; doch daar de uitkeering uit de spaarkas, ter voorziening in de buitengewone duurte van het brood, plaats vindt tot een bedrag van *drie en een halve cent*, blijft de prijs voor de ingezetenen bepaald op 15 cents het Ned pond.

— Den 21 November 1855 heeft Z. Exc. de admiraal Hamelin, minister-sekretaris van Staat aan het departement der Marine en der Koloniën, van den scheepskapitein Guilbert, laatstelijk bevel voerende over het kleine eskader van Zijne Keizerlijke Majesteit in de Witte Zee, de officieele tijding ontvangen, dat de blokkade der russische plaatsen en havens, liggende in de Witte Zee, wier aanvang in het officieele gedeelte van den *Moniteur* van den 16 Julij jl. was gemeld geworden, door de geallieerde eskaders den 9 Oktober jl. opgeheven is.

— De Koning heeft, bij besluit van 24 November jl., goedgekeurd de door de Staten der provincie Zuid Holland vastgestelde wijziging van het reglement op de uitoefening der kleine of versch haring- en kustvisscherijen in de provincie Zuid-Holland, vastgesteld door de Staten der provincie Zuid-Holland den 7den Julij 1848, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 22sten Augustus 1848 (*Staatsblad* N°. 36).

Volgens die wijziging zal de eerste zinsnede van den eed in art. 27 vervat, aldus luiden: »Eerstelijk, dat ik als stuurman (stuurmansmaat) van eene haringschuit, voor den 20sten Augustus of na den 31sten December eerstkomende, geen want in zee zal schieten of nat maken, om daarmede haring te vangen, *ten einde die te steuren*, en ook niet zal gedoogen, dat zulks door de bemanning van het vaartuig geschiede."

— De minister van Finantiën heeft, bij resolutie van 16 November jl., bepaald, dat, ten gevolge van de vermindering, welke de minister het voornemen heeft, op de vroegere inkomsten van het kantoor der in- en uitgaande regten en accijnsen te Dordrecht, aan den Koning voor te stellen, dat dit kantoor van ontvang zal overgaan van de *eerste* tot de *tweede* klasse.

— De minister van Finantiën heeft, bij resolutie van 6 Nov., te kennen gegeven, dat de ten kantore A. gedane heffing van inkomende regten zoo wel van *accordéons* als van *muzijkinstrumenten*, ad *zes* percent der waarden naar behooren heeft plaats gehad, voor zoo veel de kist accordéons, houdende 47 stuks, ter waarde van *f* 203, betreft, doch dat de 133 accordéons, hebbende eene waarde van *f* 59, en in eene andere kist voorkomende, ten gevolge hunner mindere kunstbewerking en geringere waarde, onder den post *kramerij* moet worden gerangschikt, en dat mitsdien aan hen zal worden terug gegeven hetgeen voor deze laatsten meer is betaald, dan volgens het regt van drie percent der waarde verschuldigd zou geweest zijn.

LEERDAM, 29 November. Op den 27sten is onze nieuwe kerk door den Zeer Eerw. heer L. C. Velthuysen, landdeken van Culenburg ingezegend. Het is de eerste kerk na de hervorming.

Leerdam had tot heden wel een eigen pastoor, maar het kerkgebouw bestond tot dus verre slechts uit twee kamers daartoe afgezonderd in het priesterhuis. De gemeente bestaat voor het grootste gedeelte uit behoeftige menschen, zoodat alle vooruitzigten voor het gelukkig rezultaat, hetwelk thans verkregen is, duister waren.

Maar zie, in 1854 heeft de pastoor het gewaagd, ondersteund door den wijzen raad van onzen beminden Aartsbisschop van Utrecht, zich tot ons geëerbiedigd hoofd van den Staat te wenden, die ons verzoek met eene gewenschte toezegging heeft beantwoord. Ook de provincie stond ons bij, zoodat wij hierdoor omtrent de helft van het werk konden tot stand krijgen. Daarna is de mildadigheid van de geloovigen van het aartsbisdom ingeroepen. Ook dit heeft een gunstig rezultaat opgeleverd, zoodat wij ons, na de voltrekking van den bouw en het ornementen van het inwendige verheugen, van slechts een klein tekort te hebben, welk tekort wij hopen, dat door de mildadigheid zal worden aangevuld.

Men zal begrijpen dat onze gemeente vol vreugde is. In hare gebeden heeft zij met dankzegging herdacht Z. M. den Koning, die bereidvaardig om onze armoede te hulp te komen, eene belangrijke bijdrage beloofde, en hoogstdeszelfs kommissaris in de provincie, die insgelijks zich tot ondersteuning bereid heeft getoond. Maar zij heeft ook niet vergeten den Hoogwaardigen Aartsbisschop van Utrecht, die ons met raad en daad bijstond, en de geloovigen van het aartsbisdom en zijne geestelijkheid voor de ons geschonkene veelvuldige giften. Allen lof komt toe aan onzen architekt, den heer A. Hazenbosch, die den gothieken stijl van onze kerk goed heeft uitgevoerd. En wij meenen dat ook niet over het hoofd mag worden gezien het altaar, dat ons uit 's Bosch is geleverd.

ALKMAAR, 2 Dec. Ter kaasmarkt van den 30en November, waren aanwezig 259 stapels kaas, wegende te zamen 54046 Ned. ℔.

De prijs was: kleine *f* 31; middelbare *f* 34,25; kommissie *f* 33,50 per 50 Ned. ℔.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 Dec. De *Montebello* en vijf andere stoombooten zijn heden te Toulon aangekomen met de keizerlijke garde en het lijk van den admiraal Bruat. De doodkist zal terstond ontscheept, en met veel plegtigheid ontvangen worden, daarna zal ze naar Marseille worden vervoerd om met den spoorweg naar Parijs gebragt te worden.

— In eene korrespondentie uit Konstantinopel van 20 November, leest men onder anderen, dat de toestand van Kars aan de Porte ernstige bezorgdheid inboezemde; men vreesde dat de uitgeputte stad zich eindelijk zou moeten overgeven. Den 31 Oktober hield de bezetting zich nog staande, maar het is te voorzien dat zij het niet lang meer houden zal. De magazijnen waren ten naastenbij ledig en de soldaten kregen slechts een weinig slecht brood of oudbakken beschuit, daarenboven duurden allerlei ziekten dag bij dag de rijen.

Het garnizoen zag hoopvol de beloofde hulptroepen te gemoet, die echter nog niet aangekomen zijn. Wat de Russen aangaat, deze bleven hun pozitiën bewaren en versterkten zich belangrijk.

— Sedert eenige dagen neemt men aan het station van den westerspoorweg, en aan dat van Versailles proeven om de uitvinding van den ridder Bonelli, direkteur-generaal der Sardienische elektrische telegrafen, in praktijk te brengen. Zooals men weet heeft deze uitvinding ten doel om de treinen, terwijl zij op weg zijn met de stations door de elektriciteit in verbinding te brengen. Die proeven zijn met den besten uitslag bekroond. De jongste ongelukken op de spoorwegen hebben de fransche Regering er toe geleid *om het systeem Bonelli door de kommissie te doen onderzoeken* belast met de oorzaken van die onheilen op te sporen.

— Sommige bladen zijn tegenwoordig ijverig in de weer met de verwelkomst te bespreken, welke Zijne Majesteit de Koning van Sardinië in Frankrijk van de zijde des Kardinaals te Lyon, van den pausselijken nuntius en van verscheidene bisschoppen ontving. Zij doen dit met het doel, om die prelaten van een lage en pligtvergetene houding te beschuldigen, daar zij, om een keizerlijk hof te gelieven, een geëxkommuniceerden vorst zouden gehuldigd hebben. Gelijk altijd, zoo ook heeft in dit geval de karakteristieke onwetendheid dier bladen in katholieke dingen niet tot zwijgen, maar tot eene onverstandige verdenking aanleiding gegeven. Wij willen niet ontkennen dat de Koning van Sardinië in den kerkelijken ban is, maar hij is daarom niet feitelijk geëxkommuniceerd. Het laatste is evenwel niet noodig voor de door de Kerk bevolene strengheid ten aanzien van het verkeer met dergelijke personen. Immers alle scheurmakers en tegen de Kerk protesterenden zijn *ipso facto* van de gemeenschap der Kerk uitgesloten, en niettemin ziet men dat zulke vorsten zelfs door bisschoppen, die hunne onderdanen niet zijn, bij zekere gelegenheden den hun verschuldigden eerbied wordt bewezen. De houding der de Kerk bestrijdende bladen heeft dan ook weder ten deze bewezen, dat zij van elk voorwendsel gebruik maken, om de katholieke geestelijkheid en tevens de Kerk te bezwalken. Dit bewijst dat niet de liefde voor waarheid, maar vijandigheid jegens de Kerk steeds in alles hunne drijfveer is.

— De zusters van liefde, die te Bebek bij Konstantinopel een inrigting voor weeskinderen gesticht hebben, hadden zich onlangs een belangrijke uitbreiding van haar gebouw ten doel gesteld, maar hoewel deze allernoodzakelijkst was, misten zij de noodige gelden om dit oogmerk te bereiken. Men kwam op het denkbeeld om de hulp des Sultans, wiens weldadigheid bekend is, in te roepen, maar de groote moeijelijkheid was om hem het verzoekschrift te doen toekomen. Een der zusters, die niet geheel onbekend met de turksche taal en stoutmoediger dan hare gezellinnen was, nam eindelijk deze kiesche taak op zich en plaatste zich op den weg des Sultans, toen hij naar de moskée ging.

Een turksche officier nam het papier van haar aan en overhandigde het zijn meester; daar er echter verscheidene weken verliepen zonder dat er antwoord kwam, begon de vrees te ontwaken dat de Sultan het verzoekschrift niet gelezen of vergeten had. De zuster die het hem had aangeboden, verklaarde zich ook weder bereid om het antwoord te halen, en toen onlangs de Sultan een der vele moskeeën aan den Bosphorus bezocht, wachtte zij in een klein schuitje, *(caïk)* het vertrek van het keizerlijke vaartuig af. De sultan merkte haar op, wenkte den roeijer om te naderen, en toen het schuitje in zijne nabijheid was, stond hij op en vroeg haar wat zij wilde. Zij verklaarde het hem in weinig woorden, waarop de Sultan antwoordde, dat hij deze zaak reeds lang geëindigd dacht, maar dat hij nu voor eene spoedige beslissing zorg zou dragen. Hierop voer hij verder, na de zuster beleefd en minzaam gegroet te hebben.

Den dag na deze zonderlinge ontmoeting, kwam een der hooge hofbeambten de overste der vrome stichting bezoeken, en overhandigde haar om haar liefdewerk te kunnen voltooijen, 80.000 piasters (ongeveer *f* 10.000), namens den Sultan.

ENGELAND.

LONDEN, 2 December. Onder de personen, die de Koningin te Windsor bij de ontvangst van den koning van Sardinië omringden, merkte men onder anderen de hertog van Cambridge Lord Palmerston en graaf Clarendon op. De muziek den *lifeguard* hief de piemonteesche nationale liederen aan. Ten $4\frac{1}{2}$ ure hebben de Lord-mayor en de sheriffs van Londen hun opwachting bij den Koning gemaakt, die zijn bezoek aan den City op aanstaanden dingsdag heeft vastgesteld.

— De katholieke universiteit van Ierland heeft bereids een kapitaal van meer dan 58000 pond sterling, waarvan 27600 £ in Ierland, 4000 £ in Engeland en Schotland en 16000 £ in de Vereenigde Staten van Amerika werden opgebragt. 47000 £ zijn in Staatspapieren belegd en het overige der totale som gebezigd ter bestrijding der eerste kosten van de vestiging der universiteit, tot aankoop van onroerende goederen, jaarwedde der professoren enz.

— Het ministerie van oorlog heeft nog geen wijziging in den maatregel gebragt, die de soldij der engelsche krijgslieden in het Oosten verhoogt. Lord Panmure vreest dat als men de troepen, op welke wijs dan ook, de soldij onthoudt, een algemeene ontmoediging hier het gevolg van zijn zal. De drukpers trekt zich deze zaak bijzonder aan, en raadt het gouvernement aan om het leger in het buitenland te doen deelen in de voordeelen der regiments spaarkassen, die krachtens de parlementsakte van 1844 in Engeland wettig bestaan. Volgens dit stelsel der dagbladen zou een eenvoudige administratieve maatregel voor het beöogde doel toereikend zijn, en aan de officieren zou men de verpligting kunnen opleggen om de soldaten meer spaarzame gewoonten te leeren, en hun het gebruik van sterken drank, die het engelsche leger zoo zeer demoraliseert, te verbieden.

Aanstaanden Vrijdag zal een feestmaal gehouden worden bij gelegenheid der verkiezing tot parlementslid voor Southwark.

— Dezer dagen is voor een der engelsche regtbanken een zonderlinge quæstie behandeld. Bij verschil van een erfenis kwam ter sprake, of een geestelijke zijn eigen huwelijk mogt inzegenen. De regtbank heeft beslist dat zulk huwelijk geldig en wettig was.

ITALIË.

ROME, 28 November. Den Hoogw. bisschop van la Rochelle, Mgr. Villecourt, wordt aangewezen als degene die van de fransche bisschoppen, in het aanstaande konsistorie tot kardinaal verheven zal worden.

STADSNIEUWS.

In de 228ste Staats-Loterij zijn in de 1e Klasse bij de 2e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 6158 *f* 2500, N°. 18486 *f* 1250, N°. 2501 *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 4 December.

BEVALLEN (29 Nov.): J. M. Stork, geb. Greeve, D. — (1 Dec.): C. A. M. Onnes, geb. Wortelhoek, Z.

OVERLEDEN (28 Nov.): J. C. Strömer, wed H. Teerink, 74 j. — (29 Nov.): 't Dochtertje van W. Rebel, 14 d. - A. C. Hoffman, wed. M. Darcis, 68 j. - J. Romijn, 82 j — (3 Dec.): J. B. de Laive, 68 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 3 Dec. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. 53; Obligatiën 3 pc. —; id. $4\frac{1}{2}$ pc. $93\frac{1}{2}$; Spanje —3 pc. 30; Binnenl. 3 pc. $33\frac{7}{8}$; Romeinen 5 pc $81\frac{1}{4}$; Oostenrijk Metalliek 5 pc. $65\frac{7}{8}$.

PARIJS, 3 Dec. Fransche 4½ pc. 91.—; 3 pc. 67.50- 3 pc. Spanje 34¼; id. 1¾ pc. 20¼; 4½ pc. Met. 83; Rom. Leen. 84.

LONDEN, 3 Dec. Consols 89½, 3 pc. Spanje buitenl. 39½, 1¼ pc. dito 20⅜; Comité-Bewijzen 4⅝; Passive 6⅝. 5 pc. Rusl. 96; 4½ pc. dito 88; 4 pc. Holl. 93⅝; 2½ pc. id. 63¾; 5 pc. Sardinië 83exd.; Brazilië 99; 4½ pc. Peru 72; Gren. uitg. 6½; id. werk. 19; 3 pc. Mexiko 19¾; Turkije —; 4 pc. Portugal 43; Ecuador 5 5/16; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 3 Dec. Met. 5 pc. 73¼; id. 4½ pc. 63; Bank-Aktien 908exd.; Wissel op Londen 10.53; Amst. ——; Parijs 130; Goud 16⅞; Zilver 12; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 3 Dec. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 95½.

HAMBURG, 3 Dec. Spanje 3 pc. 31⅛; id. 1 pc. 19⅛; Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—; Weenen —.—.

FRANKFORT, 3 Dec. 5 pc. Met. 65; 1 pc. Spanje binnenl. 20⅛; id. 3 pc. 33⅝; Wissel op Londen 3/m. 118¼; Parijs 93⅝; Weenen 107¼; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	1 DEC. 4½ u. gebl.	3 DEC. 4½ u.	a		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		62⅝	62½	a	62⅝	62 5/16
Dito Dito	3 „	73¾	73½	„	73⅝	
Dito Dito	4 „	92½	92⅝	„	92⅝	92⅝
O. I. Leening 1844	4 „			„		
Amortis. Syndik.	3½ „			„		
Handel-Maatschappij	4½ „	128		„		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ „		100	„		
„ Holl. Spoorw.-M.	„			„		
Obligatiën	4½ „			„		
Maatschappij van Weld.	4 „			„		
Aand. Ned. Bank	„			„		
België	2½ „			„		
Dito bij *Rothschild*	2½ „			„		
Frankrijk, Obligatiën	3 „			„		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼ „	20 5/16	20½	„	20⅜	20 5/16
Dito	3 „	38¼	38 11/16	„	38¾	
Dito Binnenl. à 6/m.	3 „	33⅜	33⅜	„	33½	33 11/16
Coupon-Bewijzen		4½	4 7/16	„	4⅝	
Amortisable Schuld		6 5/16	6 5/16	„	7	
Portugal, te Londen	3 „	40⅝	40⅜	„	40 7/16	
Dito Uitgestelde		19		„		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 „	101¼	101¾	„		
Dito Dito 1828 en 1829	5 „	100½	100⅞	„	101	
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 „			„		
Dito	4½ „	86⅞	87	„		
Dito bij *Hope*	4 „		75	„		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4 „	74½	74⅝	„		
Dito bij id. 5de Serie	4 „			„		
Certifikaten te Hamburg	5 „			„		
Inschrijving in Assignat.	6 „			„		
Certifikaten van dito	6 „			„		
Polen, Certifikaten	4 „			„		
Dito Aand. met Lot. fl. 500				„		
Oostenrijk, Metalliek	5 „	62⅝	62¾	„	63 5/16	
Dito Nationale	5 „	65⅞	65⅞	„	66 3/16	66¼
Dito Nieuwe 1847	2½ „	32	32	„	32¼	
Dito 1851 en 1852	2½ „	32	32	„	32¼	
Dito Nieuwe	5 „	72¾	72⅞	„	73	73
Dito 1854	5 „	72¾	72⅞	„	73	73
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5 „			„		
Dito	4 „			„		
Aand. met Loting fl. 250	„			„		
Nieuwe dito 1854	*f*		267½	„		
Pruiss. Aand. 1854	3½ „		194½	„		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.				„		
Dito Orig.			1 1/16	„	1⅛	
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 „		103	„		
Sardinië	5 „			„		
Denemarken, Leen. te Lond.	3 „		99¾	„	100	
Louisiana bij *Hope*	5 „			„		
Braziliën	5 „		98	„		
Dito 1843	4½ „			„		
Mexiko	3 „	18¼	18⅜	„	18½	18⅝
Dito Onbepaalde	3 „	18 5/16	18 5/16	„		
Peru	4½ „			„		
Grenada, à £ 100	2½ „	19⅛	19⅛	„	19 7/16	
Dito Uitgestelde		6 5/16	6 5/16	„	6 5/16	
Ecuador à £ 100		3¾	3⅝	„	3¾	3⅝
Venezuela, à £ 100	4½ „		25⅝	„		
Dito Uitgestelde	1½ „	11½	11⅛	„	11 5/16	
Grieken, te Londen	5 „			„		

5 pCt. Stiegl. 80⅝, ½; Coupon Ecuador 44½, ½.

Op vredelievende geruchten, zoo wel uit Londen als Parijs, was de markt over het algemeen in eene willigere stemming, en werden zoo wel in binnen- als buitenlandsche fondsen belangrijke partijen van de markt genomen.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4½ pCt. Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55¾	Livorno	2/m	*f* 39
»	zigt	» 56¼	Napels	»	» 87
Bordeaux	2/m.	» 55½	Petersburg	»	» 1.65½
»	zigt	» 55¾	Weenen	6 w.	» 31
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	„	» 35½
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 99
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 35
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» 35½
Lissabon	»	» 41¼	Londen	2/m.	» 11,67½
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,82½
Genua	2/m.	» 45¾	Rotterdam		» ⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 3 Dec. Roode Tarwe *f* 5 lager: Poolsche zonder handel; 127 ℔ n. Rijn *f* 535.

Van Rogge alleen bij gerijf verkocht: 120 ℔ o. Pruissische *f* 405; 120 ℔ j. dito *f* 398.

Garst prijshoudend: 114, 115 ℔ Deensche *f* 273, 276.

Boekweit onveranderd: 123 ℔ Nijkerker *f* 321.

Koolzaad. Noordstransch 95 £. *Lijnzaad* een doen: 112 ℔ Poolsch *f* 460. *Raapolie* op 6/w. *f* 59¼; Vliegend *f* 58; 1°. Mei ek. *f* 56; Dec. *f* 57¼, ¾. *Lijnolie* op 6/w. *f* 45; Vliegend *f* 43½; 1°. April en Mei *f* 42⅝; Dec. ek. *f* 42¼. *Hennepolie* op 6/w. *f* 53½; Vliegend *f* 52.

ROTTERDAM, 3 Dec. Tarwe. Puike jarige Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. *f* 570, 585; Middelsoort dito *f* 533, *f* 548; puike Nieuwe dito *f* 510, 548; Middelsoort dito *f* 465, *f* 495; Zomer dito *f* 480, 495. — 154/2 ℔ witbonte Poolsche *f* 685, 618; 156/2 ℔ bonte dito *f* 615; 160/2 ℔ nieuwe Hooglandsche Kleefsche *f* 600. — Rogge. Nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 383, 398; dito Noordbrabandsche *f* 366, 381. — 148, 149/2 ℔ Mecklenburger *f* 405, 410, 412; 146/2 ℔ Deensche *f* 400; 146/2 ℔ Bovenlandsche *f* 395; 146/2 ℔ Geldersche *f* 395. — Garst. N. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter *f* 222, 246; dito Zomer *f* 216, 244. — 144/2 ℔ Deensche Chhevalier *f* 283. — Haver. Zeeuwsche en Polder Korte *f* 150, 159; dito en dito Voeder *f* 129, 141; Ligte dito *f* 114, 120. — Boekweit. Noordbrabandsche op 142/2 ℔ *f* 298, *f* 300, 302, *f* 304; jarige Groninger Zand *f* 293. — Boonen Zeeuwsche Paardeboonen *f* 270, 276; Duiveboonen *f* 300, *f* 309; Walchersche Witte *f* 420, 428, Zeeuwsche Witte *f* 396, *f* 420; Walchersche Bruine *f* 360; 368; Zeeuwsche Bruine *f* 330, 353. — Erwten. Walchersche Blaauwe *f* 360, 368; Zeeuwsche dito *f* 338, 351; dito dito groote *f* 360, 383; dito Witte *f* 308, 323; Zeeuwsche Graauwe *f* 330, 360; Geldersche dito *f* 360, 435. — Koolzaad prijshoudend. Zeeuwsch Zakmaat gold 94½, 95 £. Holsteinsch 95 £. — Inlandsch Hennepzaad tot *f* 315 aan de markt. — Kanariezaad 25 Cents lager. — Bruin Mosterdzaad *f* 31, 33, Geel dito *f* 19, 21 per Mud. — Raapkoeken *f* 120, 125. Lijnkoeken *f* 155, 180 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 150/2 ℔ witb. Poolsche *f* 575; 161/2 ℔ nieuwe Hooglandsche Kleefsche *f* 595, 600; 160/2 ℔ dito dito dito *f* 590. — Rogge. 144/2 ℔ Stockholmer partij *f* 392; 143/2 ℔ Pruissische *f* 398; 141/2 ℔ Stockholmer *f* 390; 146/2 ℔ dito *f* 405; 145/2 ℔ dito *f* 403. — Gerst 129/2 ℔ Koersche *f* 300 — Hennepzaad. Inlandsch *f* 315.

SCHIEDAM, 3 Dec. Gerst. Verkocht: 129/2 ℔ Koersche *f* 300 6/w. — Moutwijn *f* 22,—; Jenever *f* 27,50; Amst. Proef *f* 28,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 3 Dec. Frohstedt, Walter, Moulmein. - Hilbrands, Anna, Suriname.

UITGEZEILD:

TEXEL, 3 Dec. Donema, Laura et Adèle, Batavia. - Van der Mey, Jupiter, id. - Nolles, Calypso, Suriname. - Hofker, Pegasus, Curaçao. - Driest, Wildeman, Livorno. - Priebee, Maria, Marseille. - Alvarez, Belen, Bilbao.

HELVOET, 3 Dec. Lorenz, Holsatia, Manzanilla. - Smidt Petersen, Hollandia, New-York. - Korte, Margaretha, Livorno. - Van der Sloot, Wilhelmina, Gibraltar. - Albizuri, Rufina, Bilbao.

Advertentiën.

Te Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en